

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica ishaja vsak petek na celi poli, in veljá po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrileta 1 gld. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana na leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrlet 1 gold.; ako zadene na ta dan praznik, iside Danica dan poprej.

Tečaj XXVII.

V Ljubljani 6. svečana 1874.

List 6.

Koledar za naslednji teden.

Svečan. Februar.

8. Nedelja 2. predpepelnična. Evangelij: „Sijavec in seme.“ (Luk. 8.) Sv. Juvencij, šk. spoz., je toliko imenitniši za nas, ker je bil domá v našem sosodstvu, v Ogleju, in ker ga je bil sv. Hermagora poslal v Pavijo, da je ondotno cerkev vladal. Skerbni viši pastir keršanske čede je živel v veliki svetosti; bil je oče ubozih, podpornik in tolažnik zatiranih vdov. Brezdušin odertnik, ki je od sv. škofa prejel to, kar je od uboge vdove preveč tirjal, je strahovitno poginil. Bil pa je cesar Trajan poslal Porfirija z vojaki v Pavijo kristjane pomoriti; verni so bili v cerkvi pri službi Božji v veliki nevarnosti; viši pastir Juvencij opominja, naj ne bežijo iz cerkve; vojaki pridejo vanjo, in meče, s kterimi so hotli pomoriti vérne, sami v sebe obernejo in se z njimi prebadajo. Velik strah obide nevernike, zaveržejo malike, sprejmejo s Porfirijem vred sv. vero in se dajo kerstiti. Na poti v Milán pogani napadejo sv. Juvencija, pa velik vihar jih tako omami, da mu nič žalega ne morejo storiti; na prošnjo sv. škofa so bili oti, se od povedó malikom, in sprejmejo keršansko vero. Verne se Juvencij v Pavijo, in ozdravi v predmestji hromea; potem oznanuje Kristusa po vaséh in terjih spodnje Ligurije in po družih bližnjih krajih. Pred smertjo pokliče duhovne in ljudstvo, vse vnéma k stanovitnosti v sv. veri, jih blagoslovi, in mirno v Gospodu zaspi. — Sv. Juvencij je vestno spolnoval besede sv. pisma, ktere tudi nam veljajo: „To pravi Gospod: Delajte prav in po pravici, in rešite zatiranega... zatiravcu iz rók, in nikar ne žalite... sirote in vdove, tudi jih krivično ne atiskajte.“ (Jerem. 22, 3.)

Ss. Pavel, Lucij in Ciriak sprič.; sv. Štefan, opat, s posebnim darom terdovratne grešnike spreobračati spoz.; zvelič. Peter kardinal in šk. spoz.

9. Ponedeljek. Sv. Pavlin, škof spoz., ki se danes obhaja po cerkveni pratiki, je bil patrijarh Oglejske škofije. Slovel je z učenostjo, modrostjo in dušno stanovitnostjo. Po Laškem, Francoskem, Španjskem in Nemškem je zatiral kužljive krivoverske zmote in z veliko gorečnostjo delal za ohranjenje čistega Kristusovega nauka. Zato je imel v sveti Cerkvi toliko zaupanje, da je v Akvenskem cerkvenem shodu papeža Hadrijana namestoval. V zboru škofov zbranih v Rejnoburgu je Feliksa, škofa Urgelitanskega, prepričal zmote, in ga ljubeznjivo nagnil, da je v Rimu pred papežem Hadrijanom preklical svojo zmoto. Tudi je skerbil, da so škofje v Frankobrodu zbrani ravno to zmoto Elipanda, škofa Toletanskega, obsodili in zaverгли. Na prošnjo

zbranih škofov je sv. Pavlin spisal troje bukve, polne nebeških osoljenih naukov, zoper pregrešne zmote škofa Urgelitanskega in Toletanskega, in je te bukve poslal na Francosko in Španjsko. Cesar Karol Véliki ga je posebno čislal, zatoraj je Oglejsko cerkev obdaril z mnogimi pravicami in sprednostmi. Pavlin je bil mož čudovitne stanovitnosti, pripravljen preliti kri iz ljubezni do Boga in bližnjega. Imel je zraven tolik dar molitve in premišljevanja, da so se mu pervaki v molitev priporočali. Prestal je težo trudnega dela za cerkev Božjo in v sivi starosti je šel v veselje svojega Gospoda.

Vodila sv. Pavlina: Derži se resnice katoliške Cerkve, ker resnica ti kaže pravo pot v nebesa. — Ljubi Boga in bližnjega, ker „spolnjenje postave je ljubezen“, piše sv. Pavel. — Moli rad, molitev je ključ do nebeških zakladov. —

Po navadni pratiki je danes god sv. Polone, dev. Aleksandrijske, sprič. l. 249. Živel je tisti čas v Aleksandriji pogansk pesnik in vražar, ki je kristjane divjaško čertil, ker so bili nasproti njegovim sebičnim vražam. Nadražil je ljudstvo zoper kristjane, da jih silijo malikovati. Tudi že staro častitljivo devico Polono so silili malike moliti; je pa oznanjevala Jezusa Kristusa resničnega Boga; zato so ji rabeljni zobe izbili. Žugali so jo na germadi sežgati, če se ne odpove Kristusu. Odgovorila je pa, da tega ne bo storila, če tudi umerje za vero v Kristusa. Rabeljni jo zagrabiljo, da bi jo na ogenj vergli; ona pa se jim iz rók izterga, postoji, kakor bi hotla prevdarjati, kaj bi ji bilo storiti; pa naglo se verže v ogenj, z večim plamenom sv. Duha znotraj vžgana. O smerti te svetnice pravi tudi sv. Avgustin, kar je že tako znano, da je to storila iz posebnega navdiha sv. Duha, ker sicer tudi že v smert obsojeni človek si ne smé ponaglit svoje smerti. Njeno truplo kmalo zgorí, njena duša pa se vzdigne v nebo, vživat večno slavo mučeniške krone.

Drugi godovi: Sv. Aleksander in 38 sprič. — Sv. Amonij sprič. — Sv. Nicefor sprič. — Sv. Sabin šk. spoz.

10. Torek. Sv. Školastika, devica spoznavka (543), sestra sv. Benedikta. Bogoljubno samotno življenje njenega brata Benedikta je nedolžno serce te device tako ginilo, da se je tudi ona Bogu darovala. Brat Benedikt je bil s svojimi tovarši ustanovil samostan na gori Kasinski (Monte Cassino). Školastika pa je kakor prednica z veliko modrostjo vstanovila in vladala deviški samostan pet milj deleč od Monte Kasina. Živela je oestro, njeno serce pa je bilo tako polno ljubezni Božje, da je vsako serce vnemala k enaki ljubezni do Boga. Vsako leto enkrat sta se vidila z bratom v hiši pri znanih ljudéh na kmetih v neki dalji od gore Ka-

sinske. Tako oistro je namreč sv. Benedikt spolnoval postavo svojega reda, po kateri ne smejo ženske v samostan, da tudi svoji lastni sestri tega ni dopustil. Pa tudi to letno obiskovanje je bilo spremljano s tako spodbudnimi pogovori, da je bilo zadnjikrat v življenji sv. Školastike celo s čudežem poveljučano, kakor sv. Gregor popisuje. Serčno je želela Školastika s bratom nekoliko delj se pomuditi, ker gotovo je imela razodenje, da je poslednjikrat v življenji. Brat ji ni privolil; neprevidena silovita ploha, ki jo je z enim zdihljejem zbudila, pa ga je prisilila ostati do jutra. Čez tri dni nato je res Školastika v svetosti umerla.

Sv. Školastika in njen brat Benedikt bi nam móгла biti v zgled pogovorov, kadar se snidamo. Pa če tudi niso naši pogovori vseh svetih, se pa vsaj zderžimo slabih, pregrešnih, opraviljivih in obrekljivih pogovorov, „ker malopridni pogovori skazé dobro življenje“. (1. Kor. 15, 33.)

11. Sreda. Zveličani sedmeri vstanoviteljji reda služabnikov Marije preč. Device, spoznavci (1234). V Florencu je bila vstanovljena bratovščina v čast Marije Device. V to bratovščino so bili zapisani naslednji gospodje plemenitega stanú in mestni svetovavci: Bonfilij, Bonajunkta, Manet, Amadej, Ugučijo, Soatenej in Aleksij. Veliko gospodnjico (Veliki Šmaren, 15. vel. serp. 1233. l.) je ta bratovščina prav častljivo in slovesno obhajala; pri službi Božji ta dan so imenovani gospodje vsi imeli prikazen Matere Božje, vsled ktere so se svetu umaknili. Odpovedali so se častnim službam, prodali hiše, in vse, kar so imeli, razdelili ubogim. 8. kim. grejo na tihem iz mesta v vas Kamarcijo v borno hišo, kjer odložé navadne oblačila in se v peplnato oblečejo; napravijo altar prežalostne Matere Božje; spišejo vodila, po katerih hočejo živeti, in si izvolijo za sprednika Bonfilija. Po tem se podajo v Florencu in nesejo spisane vodila škofu v poterjenje. Pa komaj se v mestu prikažejo, že vse skupaj dère gledat imenitne gospode v spokorni obleki. Nekteri do solz ginjeni nad spokornostjo in ponižnostjo imenitnih gospodov hvalijo Boga; drugi pa se jim posmehujejo in jih z bedaki pitajo. Bog pa je svoje služabnike s čudežem poveličal. Dojenci na maternem naročji, še nezmožni govoriti, so rečice proti blaženim očetom stegovali in klicali: „Glejte jih, Marijine služabnike; glejte služabnike Marijne!“ Med njimi je bil tudi sv. Filip Benicij, takrat komaj 5 mesecev star. Čuda iz življenja tih blaženih očetov, njih djanje za čast Božjo in slavo prežalostne Matere Božje, in za blagor ljudi dalje popisovati, tukaj prostor ne dopuša, samo toliko še rečemo: Sedmeri blaženi očetje so bili vstanoviteljji reda služabnikov Marije D., ali reda servitov.

Vodila blaženih očetov. Ravnaj se po višem navdihovanji, da se ne ustavljaš sv. Duhu; vender pa se vselej posvetvaj s svojim dušnim vodnikom, da te kje satan ne ogoljufa s svojim navdihovanjem. — Ljubi samoto, ker v nji bolj mirno živiš, kakor v hrupu tega sveta. — Premišljuj pogostoma britkosti Matere Božje, to te bo budilo k poterpežljivosti v težavah.

Drugi godovi. Sv. Saturnin duhoven, Dativ, Feliks, Apèl in tovarši sprič. — Sv. Lucij šk. sprič. — Sv. Deziderij šk. sprič.

12. Četertek. Sv. Melecij, patrijarh spoz. (381). Z njegovega življenja le nekoliko. Cesar Konštancij skliče veliko škofov v zbor v Antijohijo. Zbrani škofje skažejo cesarju potrebo, pred vsem zborovanjem izvoliti patrijarha v Antijohiji. Vsi škofje, katoliški in arijanski, se zedinijo, in izvolijo Melecija. Obé stranki se veselijo te izvolitve: katoličani, ker so bili prepričani njegove terdne vere v Sina Božjega; arijanci, ker so mislili, da

je nagnjen njihovemu nauku, ker nič še ni govoril zoper njega. Cesar to zvé in ukaže zvoljenega patrijarha vmetiti v njegovo viši pastirsko službo. Vsi zbrani škofje, duhovščina in veliko ljudstva, med njimi tudi judje in ajdje, gredó novemu škofu naproti. Navada pa je bila, da je mógel vsak škof pri nastopu pridigovati. Melecij govori krepko in ginljivo, da je Jezus Kristus Sin Božji, pravi Bog, enacega bitja z Očetom. Na koncu svojega govora opominja vse poslušavce, naj se deržó s vso gorečnostjo čiste katoliške vere. S tem govorom je Melecij očitno pokazal, da je zoper krivo vero arijancev, ki učijo, da Jezus Kristus ni Bog, ampak le naj višje od Boga vstvarjeno bitje. Melecijev govor je bil katoličanom prav všeč, arijanom in tudi cesarju pa se je močno kadilo, ker so vidili, da so se nad Melecijem ogoljufali. Melecij je bil trikrat v pregnanstvo tiran zavoljo svoje terdne vere, pa zopet nazaj poklican. Veselje je bilo nepopeljivo, kolikorkrat se Melecij v svojo škofijo verne. Cesar Teodozij Veliki pokliče mesca majnika l. 381 vse škofove vzhodnje cerkve k cerkvenemu zboru v Carigrad; tudi Melecij je bil prišel. Melecij pa ni doživel konca cerkvenega zbora. Umerl je in njegovo truplo je bilo slovesno prenešeno v Antijohijo.

Vodilo sv. Melecija: „Derti se čiste katoliške vere, če ti tudi gre za življenje; ker je vera neskončno več dar, kakor naše življenje.“

Drugi godovi. Sv. Evialija dev. sprič.; sv. Damijan vojak sprič.; ss. Modest in Julijan sprič., sv. Gaudencij šk. spoz.

13. Petek. Sv. Janez z Mate, spoz., iz okrajine „Falkone“, ima svoj god 8. t. m. Bogoljubni mladeneč izveratnih čednost in zmožnost je v Parizu doveršil bogoslovsko šole. Pariški škof ga mašnika posveti, dasiravno se je iz ponižnosti tega stanú nevrednega štel in se branil. Pri svoji prvi sv. maši vidi — v duhu zamaknjen — angelja v beli svetli obleki, na persih všiti križ rudeče in višnjeve barve, in na strani dva jetnika. Po tej prikazni spozná, da ga je Bog namenil v rešenje jetnikov. Da bi pa v toliko imenitni reči s premislikom ravnal, se podá v samoto, in ondi najde samotnika Feliksa Valezija, s katerim se tri leta vadi in vterjuje v mnogih čednostih. Ta čas sta zopet v prikazni opominjana na svoj poklic in še bolj prisercno molita. Podasta se v Rim k sv. očetu in mu vse razodeneta. Papež Inocencij III to reč prevdarjajo, so med tem sami pri sv. maši med povzdigovanjem v prikazni opominjani k poterjenju tega reda. Papež tedaj vstavo poterdi in vlevajo imenovati ga „red presvete Trojice v rešenje jetnikov“, rednikom pa nositi belo oblačilo s križem rudeče in višnjeve barve. Vstanovitelja poterjenega reda se vrneta na Francosko, sozidata v Meldenski škofiji samostan za brate. Feliks ostane v samostanu prednik tovaršev, Janez pa se verne s nekaterimi tovarši v Rim; papež Inocencij III jim podarijo hišo in cerkev sv. Tomaža in veliko posestvo. Janez gre na Španjsko, zida samostane, rešuje s svojimi brati vred jetnike, in skerbí za njih dušni in telesni blagor. Poslednjič se zopet verne v Rim, goreč ljubezni do Boga in bližnjega, oslavljen po tolikem delu in trudu, sladko zaspi v Gospodu 17. grudnia 1213. l. Spreljubi! če le nekoliko pomislimo težavne pota sv. Janeza, njegov trud in njegovo skerb za dušni in telesni blagor bližnjega, mora nas obhajati sramota, če nočemo šostopinjé storiti za dušni in telesni blagor svojega bližnjega.

Drugi godovi. Sv. Agáb prerok; — sv. Faska in Mavra sprič.; — sv. Benigen sprič.; — sv. Gregorij II papež spoz.; sv. Katarina z Ričija dev. spoz.

14. Sabota. Sv. Valentin, mašnik in sprič. (270), je v Rimu sv. vero z vso gorečnostjo oznanjeval,

in jo s čudovitim ozdravljanjem bolnikov poterjeval, poslednjič pa je bil pod cesarjem Klavdijem ob glavo djan.

Sv. Valentin, šk. sprič. v Interamni v Umbriji l. 203 od škofa sv. Felicijana posvečen. Tisti čas dojdejo v Rim trije premožni Greki latinšine se učiti; stanujejo pa pri svojem učeniku Krotonu. Kroton ima edinega sinka, ki je bil ves sključen; zdravniki mu niso mogli nič pomagati. Kroton zvé, da je škof v Interamni ravno tacega bolnika ozdravil, toraj pošlje svoje prijatelje k njemu s ponižno prošnjo, naj bi prišel k njemu in mu sinka ozdravil. Valentin usliši prošnjo in pride, pa reče Krotonu, da bode deček ozdravljen le po tem, če se on odpove malikom in veruje v Kristusa. Po daljšem razgovoru (za kterega pa tukaj ni prostora) se Kroton odpove malikom in veruje v Kristusa; sv. škof pa mu z molitvijo ozdravi sina, podučuje v keršanstvu njega in vso njegovo družino, tudi une tri Greke, in jih kersti. Po tem čudežu se odpove več ljudi malikom, med njimi županov sin Abundij. To pa naredi velik šum v Rimu; mestna gosposka ukaže škofa zapreti, in mu na tujem glavo odsekati. Greki, naj bolj serčni, škofa pokopljejo v Interamni in hodijo na grob molit; pozneje pa tudi nje malikovavci zagrabijo, in rabelj jih na tujem ob glavo dene. Njih imena so: Prokulj, Efeb in Apolonij, kterih spominj tudi danes obhaja sv. cerkev.

(Opomba. S tem naj se primeri, kar smo rekli o sv. Valentinu škofu Pasavakem 7. pros. Ker po več krajih na Slovenskem imajo v cerkvah sv. Valentina, bi bilo vredno vediti, kterega tu in tam imajo v altariji. Ta, ki je v naši pratiki današnji dan, je sprič. mašnik. Po tem bi bilo nekoliko popraviti, kar smo 7. pros. bili pristavili o sv. Valentinu škofu in naši deželi, zakaj sv. Valentin mučenec in mašnik je tisti, ki se časti zoper neznane bolezni. Vr.)

Drugi godovi. Sv. Avkaencij spoz. — Sa. Pavel Janez in Jakub, Peter in 22 tovaršev, križani v Japanu l. 1597.

K zgodovini prostomavtarstva.

(Poslovenjeno iz „Der europäische Philolog“.)

(Dalje.)

Še pogubniši pa so njih prizadeve vsi družbi po znanjem. — Oni so zapriseženi sovražniki, bodi si vredni državi, bodi si katoliški Cerkvi, prevratniki, ki vsako pravedno oblast skušajo prekucniti, da bi na njeno mesto prostost svojih strast postavili. Zato gnje zagrizeno sovraštvo do kraljevskih stanov in sploh do vsake redne vlade. Zgodovina nam to zadosti spričuje. Sej se pač prostomavtarji očitno ponosajo, da so s tem, ker so Ludovika XVI in pa kraljico Marijo Antonijo ob glavo djali, keršanskemu samovladarstvu smertni udarec pritisnili. Pri puntu l. 1830 so bili večidel vsi njezovi popeševalci udje te skrivne družbe. Ravno tako l. 1848, samo da pri poslednjem je bilo to kar je zoper vero, dobro preudarjeno in bolj skrivno, kakor pri drugih prevratih. V izgled njih zagrizenega sovraštva do vladarjev in pervakov naj stojé tu te le besede brata Fichteja: „Poglavarji, pobožnjaki in plemenitaši, ti nespravljeni sovražniki človeškega rodú, se morajo končati in njih posestva onim odkazati, ki imajo po svojih darovih, svoji učenosti in kreposti (to je, nam prostomavtarjem) edini pravico in dolžnost druga vladati. Nasproti tem sovražnikom človeštva imamo vse pravice, a nikakoršne dolžnosti, celo pripušeno je vse, da se zatirajo, sila in zvijačnost, ogenj in železo, strup in bodalo: „Namen posvečuje sredstva.“

Pravo bistvo prostomavtarstva je izneverjenje svetá: — Ono si prizadeva, po vsaki ceni, bodi si s silo ali zvijačo dognati popolni odpad od Boga in Cerkev v politiki, v narodnem gospodarstvu, v postavitvi in v vedah. Kakor se njih lastni verski članki prav za prav v materijalizmu (grudoverstvu), radikalizmu (prekucevavstvu) in ateizmu (brezbožstvu) veršicijo, enako skušajo ravno te glavne vodila spraviti v vse društvene kroge. Oznanujejo jih naj priprostejšemu ljudstvu ravno tako razumljivo, kakor tako imenovanim omikancem s videzom naj globokejši učenosti, ter skušajo tako polagoma vero vsih zvestih kristjanov spodkopati. Tako mečejo že leta in leta celo trumo bukev, knjižur in spisikov po časnikih z velikim hrupom med bralni svet, da bi naj poprej sploh vse uméne (prave zapopadke) smedli, in potem neko znémarnost in zamerzo do verskih reči vredli. Sej ti prostomavtarski pobratimi na glas spoznavajo, da so se na tistem pripravljali k popolnemu zatterju keršanstva na Italijanskem, Španjskem, Portugalskem, Mesikanskem, Nemškem, Belgijskem in Avstrijskem, in neprenehoma na to delajo, da bi svoj namen dosegli.

Od njih prihajajo že dve stoletja naj nesramniši obrekovanja in laži zoper Cerkev. Spoštovanje do papeža, škofov in duhovnov skušajo pri vernih vničiti, čisto zatreti, razlivajo čez nje vsaktero zasramovanje in zaničevanje, pripravljajo jim v njihovem delovanju vsaktere zadržke in zadrege. Prizadevajo si s besedo in po pismih ljudi preslepiti, da naj za glas duhovnov, škofov in papeža in še celo cerkvenega zbirališa nič ne marajo.

(Dalje nasl.)

Ktere so glavne nevarnosti zoper vero in od kod izhajajo?

Sekovski škof so dali zlatá vreden pastirski list do svojih vernikov, ki je času popolnoma priméren.

Pretekle so že leta, pričjenja vikši pastir, odkar živimo v velikih nevarnostih za sveto vero. Zato sem že v prvem pastirskem listu o nastopu škofovske službe od vero vam govoril, govoril od pomočkov vero ohraniti in se v nji posvečevati. Ravno tako sem v poznejših pastirskih listih, pa tudi v mnozih pridigah po vsi škofiji zlasti na to gledal in delal, da bi se vsi meni zročeni verniki v verskih naukih bolj popolnoma podučili, verske zapovedi bolj in bolj spolnovali, in nevarnosti zoper vero slavovitiše premagovali.

Med tem pa so te nevarnosti od leta do leta rastle in že so dosegle stopnjo, da mi je dolžnost vam vsem glasneje in živejše kakor kdaj klicati s sv. Pavlom: Vojskujte dobro vojsko za vero, da večno življenje privojskujete, k kteremu ste poklicani! zakaj nevarnosti žugajo biti kolikor dalje, toliko huje.

Ktere pa so naj glavni nevarnosti zoper sv. vero, in od kod prihajajo? Izhajajo od zoperkeršanskega duha, kteri že dolgo časa dela po keršanskih deželah. Bivši poprej bolj skrit, pozneje bolj očen, je poslednji čas postal pa prederzen s svojimi velikimi pridobitvami, in je v očitni vojski zoper katoliško Cerkev po vsih krajih, koder ona živi.

Namen tega zoperkeršanskega duha pa v večini in celoti gre na to, da bi katoliško Cerkev po vsem svetu zaterl. Osnovo, po kteri se ima to delati, poznamo že od davno. Ta sovražni duh iše pred vsem keršansko vero v zaničevanje in slabo ime pripraviti s lažmi, s obrekovanjem, zasramovanjem in črnenjem: češ, da vera je le tema in utrapovanje, in da je vaak publi

glava, ki se je terdno derži. — Potem iše keršanske načela zlagoma spodriniti iz vsih očitnih okolišin: iz véde in slovstva, iz umetnosti in tiskarstva, iz javnega življenja in splošnega narodovskega občevanja, iz vsih očitnih družb in shodov, iz politike in postavodajstva, iz vsih stábel opravilstva in vladavstva. Vse to, hočejo, naj se od keršanstva odterga, naj bode „brezversko“ (konfesijonlosno), naj se vravná, kar je naj bolj mogoče, sovražljivo zoper katoliško vero. Védite pa, da to kratko in malo ni še le namen, temveč, da je po večem že doveršeno nam pred očmi. — Ko so narodi kakor taki in vse očitne razmére od Kristusa odtergane, in ko se keršanska vera terpi le še med cerkvenimi zidovi in med stenami družinskega življenja, jo zoperkeršanski duh hoče tudi še tam napadati in odrivati in jo pregnati z vesoljne zemeljske poveršine; ter bi kristjanje le še kje v nar veči skritosti premogli Boga Zveličarja moliti in delati za zveličanje — Poslednjič se ima keršanstvo sploh za hudobijo razklicati, njegovi spoznavavci se tudi po skrivališih poiskati in z mečem in ognjem iztrebiti; sej tako so delali paganski cesarji prvih tréh stoletij, in tako so jih komaj pred sto leti posnemali kervoloki francoskega prekucuhovstva. To je namen zoperkeršanskega duha. Veliko jih vé ta namen, in s zavednostjo in voljo na to delajo; največ jih pa namena ne vé in tega celo ne verjamejo. Pa kaj pomaga? Njih djanje in počenjanje, če tudi nevedoma, vender gre na iztrebljenje keršanstva. Sej tako se godi vselej in povsod, kjer s skupnim djanjem zverstenih množic hočejo kako namero doseči. Ako se n. pr. zavalí sovražna vojska v deželo, je par naj višjih vodnikov, ki na tanko vesta, kakošen namen se hoče doseči in s katerimi pomočki; vsi drugi: generali, častniki in prostaki — ne vedo, in vender vsak prav izdatno pomaga da se namen doseže.

V tem dihtenji, da bi iztrebil katoliško vero, jo zoperkeršanski duh na njenih naj imenitnejših krajih napada tudi s posebno togoto, — in pred vsem najprej v odreji mladine. Veliki preganjavci Božjega ljudstva so se vaelej lotili otrok: Faraon jih je ukazal v vodo metati; Julijan jih je zapovedal izločiti od vse duhovne olike, da bi ostali nezmožni za brambo keršanstva, in turški sultan je veleval na sto tisoče keršanskih otrok naropati, da je iz njih izgojil tisto strahovito janičarsko trumo, ki je imela prav posebno keršanske narode podjarmovati. In enako iše tudi zoperkeršanski duh zlagoma do tega priti, da ves nauk v ljudskih, v srednjih in visokih šolah tako vravná, da se vsa mladina z zagrizeno jezo navdaja zoper katoliško vero. In dokler se to še ne more zgoditi, se vsaj péha katoliški poduk in keršansko izrejo nemogoče storiti; tako, da nevednost in spačenost le toliko ložej obhajate svoj pristop v njene serca. In kolikor se tudi to še ne more sponesti, iše ta duh keršanstvo k večjemu le tako dopustiti v poduk in izrejo, da v mladostnih sercih ne more več opraviti kakor „kozarec dobrega vina“, ki se z njim zalije kis v sodu, kakor je že pred kaj časom rekel mož velike učnosti.

Zoperkeršanski duh pa tudi iše oskerbeti, da naj se odgoja mašnikov zlasti tako vravná, da si mladi duhovni ne morejo več pridobiti ne čiste in neskažene cerkvenene učenosti, ne prave duhovske gorečnosti za čast Božjo in Cerkve, in za posvečevanje lastne in njim zročenih duš. Že v prvi in srednji pripravljavni omiki se imajo dečki in prirasteči mladenči tako izobrazovati, da njih večina svojega pravega poklica k duhovskemu stanu ali celo ne pozná, ali pa da se temu poklicu že naprej izneveruje in ga zgubi. — Malemu številu tistih pa, kateri le vendar spoznajo klic Božji, mu zvesto nasledvajo in hočejo v duhovski stan stopiti, se ima cela reč nadaljnih pritežnost in umetnih zadržkov nastav-

ljati, da bi ne pristopili; tako jih koncema iz vsega števila poklicanih le najmanj v resnici pride do pristopa v duhovski stan. — Pa še celo ti nekteri, ako jim ne pomaga poseben čudež sv. Duha, nimajo biti pravi, zvesti, bogoljubni, goreči katoliški duhovni, ampak le taki najemniki, ki bi celo v cerkvi studence milosti bolj zasipali kakor pa odpirali, in jih bi vernim bolj pristudovali, kakor pa jim pot k taistim pripravljali. — Prepričati se, da zoperkeršanski duh ima res ta namen, utegnute le misliti na zadézne postave, ki ni davno kar so bile dane v veliki sosednji državi, in paziti na krič, ki zmiraj bolj divjaško zahteva, da take in še bolj cerkvenosovražne postave naj bi se tudi pri nas ustanovile.

Kam mora to pripeljati, zamorete prevdariti, ako pomislite, kako je že zdaj pri nas. Naš predzadnji škofijski izkaz priča, da v enem letu je trideset duhovnov umerlo v škofiji; in naš poslednji izkaz zaznamuje, da namesto teh je tekoče šolsko leto le osem mladenčev prišlo v semeniše, ko je nasproti že 59 duhovskih služb neobstavljenih zavolj pomanjkanja duhovnov. Ako se bode godilo tako nadalje, bo to pomanjkanje kmali toliko, da poslednjič bodo že le samo veči kraji imeli stalno ustanovljene duhovne, in ne več vsake posamezne duhovnije. Kdo bo potem po vsi veliki škofiji keršanski nauk učil, besedo Božjo oznanoval, slovesno Božjo službo opravljal, ss. zakramente delil, in za zdrave in bolne, za žive in mrtve podeloval milostne zaklade sv. Cerkve? Koliko ljudi bo potem umiralo brez ss. zakramentov, koliko duhovnij bo tudi ob nedeljah in praznikih móglo biti brez Božje službe! (Koniec nasl.)

Dve pomenljivi besedi sv. Očeta Pija IX.

Kakor „Der Pilger“ pripoveduje, so sv. Oče 4. pros. v Rimu sprejeli nemško bralno društvo in so na odgovor njegovega predstojnika De Waal-a odgovorili:

„Rad sprejemam vošila, ki ste mi jih vi prinesli. Res je tako, kakor je povedal vaš govornik, povsod razsaja vihar, pri vas domá pa tulijo in divjajo valovi naj hujše. Treh reči je tedaj treba: edinosti, stanovitnosti in molitve. Edini moramo biti, ker sovražnikov je veliko, ktere premagamo le z zedinjeno močjo, edini tako, kakor so vaši škofje, ki svet napolnujejo z občudovanjem, ki se res lahko vsem dajó v izgled in posnemanje. Da bi si to v serce vtisnili pač vsi, in tudi tisti, ki so se zadnji čas iz strahu skerbno nekako umaknili. Treba nam je stanovitnosti in sterpnosti, ker nekteri naših nasprotnikov so kakor obsedeni; če le ime sv. cerkve slišijo imenovati, se že tresejo, kakor bi jih kerč vil. Skrivnosti teh dnevov nam v premišljevanje kažejo besedo: Mladeneč Jezus pa je rastel in napredoval, ne le v starosti, tudi v moči, in je pripravil si telo, ktero je darovati hotel poznej na križu za grehe svetá. Tako moramo tudi mi od dne do dne prihajati močnejši in sicer v priméri, v kteri rastejo naši sovražniki. Od kod naj nam k temu prihaja moč? Po molitvi! Od zgorej, od njega, čegar nevredni namestnik sem jaz, od njega, ki vzdiguje mi roko, kadar blagoslovim, kateri naj vam po blagoslovu, ki vam ga zdaj podelim, vse tiste kreposti res podeli, katerih ga jaz blagosloveč prosim.“

Nekemu državniku ali diplomatu pri sv. prestolu so na opombo, da se po Seranu kraljeviču Asturskemu, ainu kraljice Izabele, pripravlja prestol španjski, odgovorili sv. Oče:

„Za cerkev Božjo na zemlji in toraj tudi záme ima

oblika vladarska kake dežele le postranski pomen. Dosti je, da vlada, bodi si ktera koli, cerkvi pripoznava pravice, katerih potrebuje po volji Božji v zveličanje ljudstev. „Dajte cesarju, kar je cesarjevega, Bogu pa, kar je Božjega.“ Cesar, t. j. deželna oblast. Naslov, ki ga ona ima, ne odločuje kar nič. Naslov je kakor obleka, in ta je lahko dans zelena, jutri višnjeva ali kake druge barve. Nam se ni brigati za političke stranke v deželah; ni se nam vtikati v volitev vladarskih form, ki posamesne ljudstva zadevajo. Svoboda sv. cerkve, najviše spoštovanje sv. vere — to je, kar nam je braniti in kar si moramo vzdrževati prizadevati. Ali ima ljudstvo samoderžno (absolutno), vstavno ali ljudsko vlado, to je cerkvi vse eno... dasiravno sploh samoderžno vladarstvo daje več upanja do obstanka, kakor ga je bilo doslej pri ljudovladah, in toraj bode sočutje papeževo vedno bolj za samovladarske oblike, ker imajo le-té same v sebi več poročstva do obstanka. Motijo se, kateri ménijo, da mi je kdaj mar bilo vtikati se naravnost ali nenaravnost v španjske zadeve temu ali unemu prestolnemu prilastovalcu v prid. Oblast dobivajo kralji „po milosti Božji.“ Naj bi to oni tudi pomnili!

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Delavstvo in laži-liberalizem. — Prišel nam je po dobrem prijatelju pred nekaj časom v roko lahonski koledar prostomišljakov (Alm. del libero pensiero.) Ta koledar namesto pravih godov ima mnogotere čenče ali pa brezbožnosti. Na sv. 3 Kraljev dan n. pr. ima „Nravno Tčev — Kongovo;“ drugi pot „iztiranje Avstrijanov iz Genove,“ — „Monti in Tognetti ob glavo djana,“ — smert Diderotova itd. Jutri, t. j. 7. sveč. pa obhaja „Politiko Makiavellovo.“ Po tej politiki, zrisani v bukvah njegovih „Il principe“ (vladar) je korist bog politike; brez ozira na poštenje in pravost (čednost) je makiavelizmu dobro vsako sredstvo, da le k namenu vodi. Farizejski prostomišljaki, liberaluhi tedaj to načelo, ki ga tako radi drugim očitajo, imajo v svojem koledarji kakor svojega svetnika, ali saj za slavni spomin.

Ti časniški „liberi pensotori“ vedno podžigajo mir in resnični blagor ljudstva, pravijo pa, da so prijatelji ljudstva, in če kdo spomni na nevarnost, ki jo zbuja v občinskem življenju, se kakor krokarji zaženejo nanj in kar sami počenajo, to pripisujejo njemu, kdor hoče nevarnost odvrčati.

Tako so té dni dunajski listi delali s „Vaterlandom,“ ki je sprožil potrebno pazljivost na delavsko gibanje. Po liberalnih naukih bi prostost v obertniji in zoperkeršansko postavodajstvo delavsko prašanje delavcem v zadovoljnost in za vselej rešilo v gospodarskem in duhovnem (moraliskem) oziru. Tako so kričali dunajski brezverski listi. Toda vmés je neki nov Kajfa prerokoval; nova „freie Presse“ sama je namreč spazila, da se delavcem še nekaj pogreša in da mora državni zbor vanje svoje okó obrniti.

Liberalizem za velike delavske prašanje nima zdravila. Njegova „arčenja“ je na politički plati splošna volitvena pravica, na duhovni plati pa brezverstvo. Ta danajska darova zedinjena pa, meni „Vaterland,“ bi se utegnili izhajati le v „postavno“ vvedeno „komuno“ ali rudečkarstvo demokracijo (derhalno vlado.) Pot k taki vladi derži čez poderte prestole in oltarje, čez postreljene nadškofe in mašnike. Se vé, marsikter liberallec bi za vse to čisto malo prašal. Bolj serbeča pa je resnica, pravi „Vatld.“ dalje, da potem bi se tudi ne prizanašalo liberalnim državnikom, liberalnim časni-

karjem, in celo zoper ogenj varnim „kasam“ ne, — kaj pa že le bogatim judom, posestnikom in lahkoživcem po lepih bišah? Kako temu v okom priti, tega liberalni politikar ne najde; zato ne, ker temeljnega vzroka, zakaj da množice tako strašno božajo, liberallec ne smé priznati, dokler je liberallec. Liberalizem namreč je zastavljen na lažnjive nauke v oziru na občinsko in družinsko gospodarstvo; liberalizem je slepilnih misel, da on svobodo in srečo zida, ko vero podira. Postavimo naj tukaj le malo dokazovanja. Reče je vselej iskal in našel poslednjo pomoč v svojih naj hujših britkostih pri svojem duhovstvu, v katoliških samostanih in po keršanskih dobrotah napravah: liberalizem po svojih načelih katoličanstvo sovraži, njegove naprave razdira, premoženje jemlje, v svojo mavho grabi in sapa, oropanim obeta mervico nadomestila, ne da pa nič, ker sam vse Cerkvi vzeto zadegá. Reče v narhujši sili se z vero obvaruje obupanja, ker je prepričan: „če se mi tukaj hudo godí, mi bo tamkaj jese-rokrati nadomestovano“; liberalizem, brez pameti, brez serca, brez vere, vesti in Boga, kakor je, mu tudi to poslednje tolažilo uzame, to poslednje sidro iz rok isterga, ker ga pahne v morske ponore brezverstva. Kdor tedaj ni na obé očesi slep, njemu je jasno, da brezverski liberalizem je pogin človeštva, ne pa njegova svoboda, njegov blagor ali rešitev, in da tisti, ki ljudstvo v brezverstvo napeljujejo, so njegovi sovražniki, izdajavci, morivci svojega lastnega naroda.

— „Pošteno kakor v Tagblatt-u!“ Kdor še ni poskusil, kakošen zvijač je Tagblatt, naj bere v „Zgod. Danici“ št. 4 in 5 g. Flisov govor, potlej pa Tagblattovo kritiko tega govora v št. 24 in 25. Moramo pa bravcu srečo vošiti, ako se mu ne bo v glavi zvertilo, ko sajde med groblje psokv in kosmatih zasramovanj, kakoršnih ne znajo navadne slovenske usta, ampak le „inteligencija“ alla Tagblatt in še nekaj tacih „omikalnih organov“, kateri imajo razsvitljevati našo „mračno deželo.“ Kadar bodo mali in veliki znali tako nespodobno govoriti in pisati, kakor ti mojstri, takrat blagor tebi kranjska dežela! Ti boš „omikana“ v — nesramnosti!..

Ne manj imenitno je Tagblattovo presukovanje, pačenje in laganje o tem govoru. Ko n. pr. „opičarija“ napolnuje liberalne časnike in knjižure že več lét, Tagblattovega pisavca prav nič težko ne stane vsega tajiti in reči: „da pravljice od opičarstva ni nikjer drugej, razun v zmešani pameti klerikalcev!“ Ne v „zmešani glavi klerikalcev“, ampak v zmešani glavi Vogtovi je cela reč stavkov, s katerimi tají Boga, odgovornost človekovo za njegove djanja, neumerjočnost duše itd.; terdi pa, da ima človek enak začetek in konec z vsim, kar živi...

Toda o toliki nespodobnosti res ni vredno dalje pisariti. Protestirati moramo le še zoper preostudno spako, ki izvira ali iz neznanske nevednosti, ali pa iz še večji potuhe in nepoštenosti. Pravi namreč pisavec, da je govornik Schillerja zaničevanju poslušavcev, da je besede Moorove v Schillerju izročil tako tolmačil, kakor da bi bile načela, naj skrivniši misli in prepričanja, verospovedanje blagega in človekoljubnega Schillerja samega. Po tem bi bil Schiller sam oznanoval očeto in bratomor itd.! In ko je Tagblattov pisavec govornikove besede tako presukal, zdaj pa le po njem! Zdaj mu germí na glavo „Schurkerei, Verleumdungssucht, tonsurierte Interpreten, teuflische Bosheit unserer Klerikalen“ in kar ima sicer ta kulturosejavec še nesnaga in kletvinje v svoji „omikani“ mavhi!

Vemo in verjamemo pa, da govornik pozna bolj Schillerja, kakor Tagblattov pisavec, in vé, da Schiller je hotel mojstersko naslikati divjaškega človeka, kateri

je vso vero iz serca iztergal in je potem razodeval nasledke, ki izvirajo iz takega serca.

Iz Adrijanopela se nam naznanja 24. pros., kako sv. Oče cenijo ondodni misijon in ga o vsaki priliki blagoslové. Valed tega je Lijonska propaganda darovala misijonu 12.000 frankov ko pomoček k prikupu sosednje hiše, ker sv. Oče velevaljo, da naj se poslopje vrvnâ za misijonišče in pa za dosti prostorno učilišče za bulgarsko mladino. Treba bode še predelovati, vrvnati kapelo za vzhodnje obrede itd. Darovi za naše slovenske brate na Bulgarskem so toraj na pravem mestu. Želeti je tudi, naj bi se nova družba sv. Hieronima v Zagrebu posebno na Bulgare ozirala in s preč. ondodnim superiorom vstajenja Gosp. v Adrijanopolu gosp. o Tom. Brseska-m v dogovor stopila.

S prežalostnim sercem naznanjam vv. čč. gospodom duhovnom, vsim sorodnikom, znancem in prijateljom, da po kratki bolezni mi je 4. t. m. zjutraj ob 7 umerla moja preblaga žena

Frančiška Ničman.

Pokop bo v petek, to je 6 sveč., popoldne o 1/2 5. Bodi nepozabljiva ranjca v molitev in spomin priporočena sorodnikom, znancem in prijateljom.

Henrik Ničman,
bukvovéz.

Samota.

K opatu Aleksandru pride eden njegovih učencev, rekoč: „Ljubi oče! Spusti me iz te pušave, v kateri stanujemo. Zakaj tukaj me terpinči dolgi čas, naveličal sem se samotnega življenja.“

„Ljubi sin, pravi opat, to mi je gotovo znamenje, da še nikoli nisi prav premišljeval, kar je nam ljudem naj imenitnejši. Premišljuj življenje, nauke in dela Jezusove, premišljuj ga v njegovem terpljenju in spremljaj ga v duhu na njegovem kervavem potu od Oljske gore do križa. Premišljuj njegovo povelicânje, vsajenje in povišanje na desnici Božji, in da bo zopet prišel sodit; vzemi si k sercu, da bodo potem dobri šli v večno veselje, hudobni pa v večno terpljenje — tako ti ne bo ne po dnevi in ne v nočeh brez spanja nikoli čas pre dolg.“

Učenec uboga dobri svet, vzame v roko sv. evangelij ter ga bere z novo pazljivostjo; koder hodi in kjer stoji, premišljuje, kar je bral, in odlej mu je bil čas vedno prekratek. V samotnih urah je bil naj srečnejši v vsem življenju.

Znamnje prave cerkve.

Proti koncu l. 1872 pride k katoliškemu fajmoštru v nekem mestu na Vestfalškem mlad mož. Skazal se je vratarja ene naj večih gostilnic in je razodel željo prestopiti v katoliško Cerkev, ker je bil do takrat luteranske vere. Fajmošter je hotel poskusiti, ali ima mladi mož čisti namen, akoravno se mu po zunanem nikakor

ni zdel sumljiv. Po nekterih vprašanjih ga je odpravil rekoč, naj reč natančneje premisli: v tako tehtnih rečeh je naglo ravnanje nevarno. Čez nekaj časa se mladi mož zopet oglasi in ponavlja svojo prošnjo, ktere mu pa fajmošter tudi takrat še ni spolnil. Ko vratar v tretjič pride, ga fajmošter vpraša, kaj ga zlasti napeljuje k katoliški Cerkvi. Ta mu tako-le odgovori: „Že več let prebiram bukve nove zaveze. Čudil sem se, da je Kristus svoji Cerkvi, svojim učencem in naslednikom napovedal terpljenje in preganjanje zavoljo njegovega uka. Mislim sem si tedaj: dobro, na tem znamenju moraš pravo Cerkev spoznati. Kdo je tedaj zavoljo Kristusa preganjan?... Judje?... Ne. Prostomišljaki?... Ne. Starokatoličani?... Ne. Pač so pa preganjani katoliški mašniki in redovniki, škofje, papež. To so toraj učenci Kristusovi, pri njih je prava Cerkev.“ Fajmošter ni več dvomil nad odkritoserčnostjo mladega moža; podučil ga je v katoliških verskih resnicah, ter ga je pozneje sprejel v Cerkev.

Zanesljivo znamenje katoliške Cerkve so toraj terpljenja in preganjanja. V apostoljski veri sicer ni nič o tem omenjenega, ali v zgodovini katoliške Cerkve najdemo to na vsakem listu zapisano.

Poslovljenje z Ameriko.

(Fr. Pir.)

V Indijanski bil deželi
Trideset in sedem lét,
Živel sem v trudu, v delu,
Rad bi hotel za nje umrét'.

Koljko sem Ind'janov keratil —
Šad le Bógu bodi znan;
Angelcem sem jih izročil,
Molim za nje vsaki dan.

Zdaj pa starost in bolehnost
Mene zmira bolj slabí,
Pripravljanje pa za večnost
Vsaki dan me bolj akerbí.

Indijane zato hočem
Močni roki izročit', *)
Če le mogel bom popótvat',
Se na Kranjsko preletit'.

Tam v miru med rojaki
Dni preživel zadnje bom,
Se pripravljaj dan vsaki
Za nebeški večni dom.

Z Bogom, z Bogom vse ovčice!
V duhu vedno sem pri vas;
Vé pa za me vse molite —
Véri zveste vsaki čas!

Lepo lepo je življenje,
Delo le za Božjo čast,
Duše rešit' pogubljenja —
To je res nebeška slast!

Oh, ko bilo bi mi dano
Se ko orlič obnovit',

*) Č. g. Nace Tomazin, ki je gosp. misijonarja domu na Kranjsko spremil, ima biti tudi njih naslednik v indijanskih misijonih.

Zopet bi čez morje planil
Vas ovčice spet vodit'!

Pa le enkrat Bog človeku
Dá skaz'vati mlado moč.
Srečen! če ga brezi sada
Ne zagerne groba noč!

Razgled po sreči.

Avstrijansko. Kar je bil bizantizem (rogovilstvo zoper edinost sv. Cerkve) za greško cesarstvo, — kar je bil galikanizem (rogovilstvo zoper cerkvene pravice) za Francosko, — kar febronijanizem (rogovilstvo zoper pervaštvo papežev in v korist narodnih cerkv) za duhovske volilne kneze na Nemškem — to je bil jozefinizem za Avstrijo, — in sedanje osnove za verske postavbe niso nič drugega razun razširjeno izpeljevanje jozefinizma in začetek sklepnega prizora, ki se konča z očitnim preganjanjem katoliške Cerkve. To dokazuje „Vld.“ iz tistega poročila ali „vvodnega vterjevanja“, ki je spremljalo predlogo novih osnov za cerkvene postavbe. —

Bizmark in Andrassy sta zahtevala pravico, da bi Prusija in Avstrija imele pravico odvreči izvoljenega papeža, ako bi njima ne bil po volji. Pravice k temu pa ne more imeti nobena vlada, ker to je čisto Božja in cerkvena reč; bilo je to neko dopušenje dovoljeno pravim katoliškim vladarjem, ne pa vladam ali ministrom. Ako pa vladarji imajo brezverske (konfesionalne) vladanja, kako bi mogel kdo še na tako dopušenje nadalje misliti?

Iz tega je tudi jasno, zakaj je Bizmark v svojem sovraštvu zoper katoliško Cerkev tolikanj stikal, da bi bil zasačil tisto papežev pečatnico, ki menda po sedanjih potrebah vravnava in spreminja način papeške volitve. Ako bi imel Bizmark odbitno pravico pri papeževi volitvi, bi jo po misli „Vaterl.“ v to obrnil, da bi ali zabranil voliti novega papeža, kakor zabranjuje volitev več škofov na Nemškem, ali pa bi kacega odpadnika „altkatolika“ Reinkens-a vsiloval za papeža, v Cerkvi napravil razkolstvo, razdjanje, dosegel tako imenovane narodne cerkve.

Rimsko. Prečastiti o. Serafin Milani, frančiškanskega reda, ki je bil že več lét kakor kustos (stražnik) Svete dežele v Jeruzalemu, je postal vikši škof „in partibus infidelium“ v Trajanopolu v Traciji. Kteri gospodje so bili te leta v Jeruzalemu, gotovo poznajo osebno o. Milani-a, kakor tudi njegovo priljudnost in sicer vse hvale vredne darove. Novi vikši škof bode imel sedež v Bejrutu kakor apostoljski delegat v Siriji in apostoljski namestnik v Alepu. Posvečen je bil te dni v Rimu od kardinala Berardi a.

V Rimu v laškem deželnem zboru je 70—100 poslancev namesto 570, — in kaj počenjajo? Obravnajo šolsko samosilstvo, kako namreč bi staršem zadnjo merico oblasti do njih lastnih otrok čisto zaterli. To misel so jim navdihnili mavtarji, nasprotniki vsake avobode.

Koloseum, kjer je toliko mučencev kri prelilo, so lahoni hotli oskruniti s pustnimi burkarijami. Tega vlada ni dopustila, ker se je katoličanov zbala; zato pa hočejo križ in križev pot iz Kolesaja odpraviti, češ, da bodo kopali in rimski tlak zopet dosegli. Na „Forum u“ in na „Palatinu“, se govori, da hočejo več cerkev in kloštrov podreti zaradi iskanja starinstev; več družih cerkev hočejo razdijati, da bi napravili novih cest in tergov. Med tem pa tujcev skor nič več ni v Rim, ljudje v Rimu in v Milanu za lakoto umirajo. O blažena „edina Italija!“

V Akvinu na Napolitanskem se bode 8. sušca z velikimi slovesnostmi obhajala šesta stoletnica sv. Tomaža Akvinskega, menda naj slavnjšega cerkvenega učenika v srednjem veku. Že v njegovem času so ga verstniki čislali z imenom „Doctor universalis“ (vesoljni učenjak), in zavolj angelsko čistega življenja je bil imenovan „Doctor angelicus“ (angelski učenik). Rojen je bil l. 1226 ali 1227 v gradu Roccasecca na Napolitan-skem, in umrl je 7. sušca 1274 na potu k cerkvenemu zboru v Lijon. V Akvinu namerjajo v šeststoletni spomin temu preslavnemu svetniku na čast zidati velikanško cerkev. Sv. Tomaž Akvinski je bil gotovo naj mlajši vseučilišnik, ker s 5. letom je prišel v odrejo na goro Kasinsko, in z 11. letom je bil že na vseučilišu v Neapelnu, kamor je bil Miroslav II poklical naj slavnjši učenike. Njegovih učenih del je v pariški izdaji 23 folijantov.

Laško. Laške blaženosti se vidijo zlasti tudi iz tega, ker se Italijani vedno izseljujejo. Piše se 28. pros. v „Opinione“ iz Napolja, da ne gre parnik v Ameriko od ondod, na katerem bi se ne odpeljalo 200—300 izselcev, med kterimi so zlasti delavci in rokodelci.

V Tortoni na Piemonskem je bil 24. prosinca pokopan ondotni škof mil. gosp. Jan. Negri. Slovesni velikaoski spreved je pričal, da vse trajmavransko počenjanje katoliških škofov ne more v zaničevanje spraviti, temveč so le še toliko častitljivši pri katoliškem narodu, kolikor bolj jih hudobija černi in preganja. Dopisnik „Osservatore Catt.“ pravi, da še nikoli ni vidil bolj ginljivega opravila, kakor je bil ta pokop; skoz vse mesto po obeh stranéh je bilo vse prebivalstvo na kolnih; noben starček ne pomni, da bi bil kdaj vidil toliko ljudstva v Tortoni. Podprefekt, župan, karabinarski poveljnik in šolski nadzornik so deržali štirojne rogle mertvaškega perta; neali so ga fajmoštri, naprej je šlo duhovstvo, zadi vse deželске oblasti itd.

Florenški časniki pripovedujejo, da je nekaj dni, odkar ima ondotna policija polno opraviti, da odpravlja rogovilske napise z zidov, ki so po mestu z velikan-skimi čerkami, in hudo žugajo Peruzzi-u pa kralju. Tudi na pustovanje in „Pusta“ so hudi, rekoč: „Proč s Kurentom, ko sem lačen...“ Zapazili so po večih mestih trosivce tacihi zdražb in rogovilstev. „Osservatore“ v Milanu po pravici očita pri tacihi počenjanjih, rekoč: „In kaj pa delajo naši vladavci? Mislijo, kako bi katolikem odpravili!“ Grenke, pa resnične besede.

Nemško. Celo na Angleškem menda Bizmark zoper katoliško Cerkev grébe in kuri, toda s slabo srečo. Njemu n. pr. pripisujejo luteranski jutranji in večerni tabor 27. pros., ki se je bil zbobnal zoper katoliško Cerkev. Toda bodi si ta tabor čigar koli delo, hvale si z njim ni pridela. Ravno „Times“, ki so prvi angleški dnevnik, pravijo, da ta tabor kratko in malo ni izrekel misli angleškega ljudstva v cerkvenem prašanji. „Unitá“ piše, da temu početju je čisto spodletelo, ker pri jutranjem shodu je bilo pričujočih 2000 oseb, po večem ženskih; zvečer pa je bilo veliko sedežev praznih. In ta večerni shod ima še toliko manj pomenljivosti, ker prišlo je bilo veliko število Nemcev, ki so bili pri obeh shodih pričujoči, tedaj obakrat ravno tisti — tujci. Lord Russel, ki je bil že obljudil, da bode predsedoval, se je odpovedal tej slabi časti. Povabljen sta bila dva anglikanska nadškofa z vsimi podružnimi škofi, pa ni prišel nobeden. Neki Amerikanec, ki je bil prišel nalaš iz Berlina, pripoveduje „Times“, je proti koncu tabora stopil na oder in razodel je svojo misel, da mu je bitko, ker potem ko je prišel tisoč milj deleč, ališ tri ure nepretergano govoriti o vsem drugem, samo o rečéh ne, za ktere je prašanje.

Listek za raznotero robo in blago.

Po nevihti.

Po hudi uri gledal sem v globino;
Narastli potok, vsa vodena sila
Valovje burno je raztogotila,
Da je preplulo lepo okrajino.

Rodivno polje v tóžno pustotino
Nevihta strašna že je spremenila,
Jezóve vse poderla, razvalila,
Drobir v neznano nesla je daljino.

Razdor strašnejši v sercu še napravi
Nevihta druga — mislil sem si — zloba,
Če kdo v začetku serčno se ne ustavi.

Ak zajme te — razdjanja si gnjusoba,
Gospodov mir odnese ti po Savi,
Dervi v peklá morjé te, v temo groba!

Radoslav.

Iz Ljubljane. Č. gosp. dr. Juri Sterbenec pride na podvodja v kn. škofijsko semenišče.

Čč. gg. Tomazin in Gros odrineta v ponedeljek v Ameriko.

V „Narodu“ je odveč znani prof. Šuklje povedal, da bode v cerkvenih prašanjih deržal s „verfassungstreuerji.“ Tega mu ravno ni bilo treba praviti, ker to tako vsak vé, kdor ga pozna. Ravno tako nepotrebno mu je bilo na novo Cerkev in duhovne kajfati, ker je znano, koliko značajan katoličan da je ta mož. Njemu so mnogi dušni pastirji bolj lakomni kakor Abrahamovi potomci — blezo zato, ker katoliški duhovni kake prihranjene solde obračajo za štipendije in pomoč ubožnih dijakov, ali tudi učiteljskih vdov; „Abrahamovi sinovi“ pa v borzarske „špekulacije“, v katerih veliko keršanskih liberalcev do poloma in do kože ožulijo? — Gospodine profesor, quid significat „Blamage“? — Si ta cuisses

Cesar se podá 11. sveč. v Petrograd. Med velikim spremstvom bo tudi dvorni in ministerski svétnik vitez Zveglj.

Škofje: iz št. Hipolita, iz Linca, Sekova in Briksna so po naznanilu v „Vaterlandu“ že oddali svoje pojasnila v oziru na osnove novih cerkvenih postav.

Iz Rima se nam naznanja 1. sveč.: Sv. Oče so popolnoma zdravi; zdrav tudi kardinal Antonelli, — ker te dni je bilo po časnikih razneseno, da je Antonelli močno bolan; pa vse to je laž.

Švicarsko. Bivši predsednik švicarske zveze g. Fornerod je v Parizu zarad bankarskih sleparij obsojen na tri leta v ječo. Mož se je zjokal, ko je slišal svojo obsodbo. —

Gablenc general, luteranske vere, je v Zürich-u v Švici sam sebe končal. Zaplet v borzarske spake se imenuje za vzrok te grozovitosti.

Nadškofa Ledohovskega je Bizmark dal v Frankobrod odpeljati v ječo. Pričela se je tedaj pruska naj bolj srova sila; zdaj še tega manjka, da prične Bizmark katoličanom glave sekati.

Parsko se čedalje bolj prizadeva Bizmarku iz žepa uiti.

Pruska vlada katoliškim škofom vse do podob po steni rubi, laži škofu Reinkens-u pa je privolila po 16,000 tolarjev na leto, ker je izdal Cerkev za te zanikarne „srebrnike“ in prestopil k Bizmarku ter pomaga ter gati „Kristusovo oblačilo“, sv. Cerkve.

Na Laškem so rudečkarji čedalje prederzniši. V Florencu in drugod ošabne napise na zidove nabijajo, zoper Cerkev, kralja, celo zoper republiko, češ, da hočejo samo rudečkarško združbo. — Porotniki se tam tako moško obnašajo, da ubijavci, tatovi, otrokomorke so jim „nekrive“ bitja. Kaj čete? „nepremagljiva moč“ jih je k temu vlekla! —

Na Švicarskem liberalno trinoštvo sega vedno dalje; zdaj so katoliške duhovne celo pregnali iz okrajine jurške, ki so jim bili v začetku le duhovske opravila prepovedali.

Na Španjskem je general Kabrera sprejel poveljstvo prve karlistiške divizije. To ima velik pomen, ker Kabrera je boje prvi vojskovod na Španjskem.

Madridski dnevniki paterjujejo, da Seranovo ministertvo je v polnem razdjanji; pričelo se je pogajati s glavarji rogovilske stranke.

Denarna cena. Ces. cekini so po 5 gl. 36 kr.; — napoleoni po 9 gl. 4 kr. — 100 gl. sr. je vredno 107 gl. 10 kr. v pap.

Iskrice ignacijanske

za vse dni v letu.

6. Eno nenavadno imenitno djanje deleč prekosí šest sto navadnih. (S. Ignat. apud Bart. I. 4.)

Kakor vsakdanje reč, ki so pri roci in se lahko povsod dobé, ne obude želje, da bi si jih pridobili, pa nas tudi ne utolažijo, ako jih dosežemo; tako tudi navadne djanja samo število pomnože, ne pa cene.

Venec za čednost je visoko obešen. Zastonj hrepení nemarni po njem, do kterega se nobeden ne bo povzdignil, kakor le tisti, kterega podžiga velika težava opravila. Oserčiti se moraš nekoliko. Serčnemu duhu ni nič nedosegljivo.

Bog tehta, ne šteje del; On gleda na reč, ne na število.

Glej, kaj mu podariš, in pomisli, da kar Bogú kot najvišjemu Gospodu vsih stvari daruješ, mora biti redko, izbrano in prav imenitno, ki je vredno darovano biti.

Nikar ne kriviči svoje potrebe in revšine: bogata je milost Božja, z njeno pomočjo bodeš čuda delal, če ti ne primanjkuje prizadevanja in gorečnost ne peša.

Duhorske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Umerla sta čč. gg.: Zamida Fr., duh. v pokoji, v Toplicah 29. jan., in Kunstelj Jan, fajm. v Škocijanu, 2. svečana. R. J. P.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: Neimenovana oseba 1 gl. 4 kr. — G. A. Čibašek 20 frankov v zlatu, proseč sv. blagoslova za odpusenje grehov in za srečno zadnjo uro.

Za afrikanski misijon: Hel. Kalan 1 gl.

Za sv. Detinstvo: Po gospodu Dolencu 1 gl.

Za preganjane duhovne na Švicarskem. Gosp. A. Čibašek 10 fr. v zlatu.